ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 19.6.2024
COM(2024) 601 final

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την οικονομική, κοινωνική, διαρθρωτική και δημοσιονομική πολιτική και την πολιτική απασχόλησης του Βελγίου

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 601 final}

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την οικονομική, κοινωνική, διαρθρωτική και δημοσιονομική πολιτική και την πολιτική απασχόλησης του Βελγίου

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου[1], και ιδίως το άρθρο 3 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[2], με τον οποίο θεσπίστηκε ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, άρχισε να ισχύει στις 19 Φεβρουαρίου 2021. Ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας παρέχει χρηματοδοτική στήριξη στα κράτη μέλη για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, η οποία συνεπάγεται δημοσιονομική ώθηση χρηματοδοτούμενη από την ΕΕ. Σύμφωνα με τις προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, συμβάλλει στην οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη και στην υλοποίηση βιώσιμων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, ιδίως για να προωθήσει την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και να καταστήσει τις οικονομίες των κρατών μελών πιο ανθεκτικές. Συμβάλλει επίσης στην ενίσχυση των δημόσιων οικονομικών και στην τόνωση της ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, στη βελτίωση της εδαφικής συνοχής εντός της ΕΕ και στη στήριξη της συνεχιζόμενης εφαρμογής του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.

---

1 ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

2 Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

(2) Ο κανονισμός REPowerEU[3], που εκδόθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 2023, αποσκοπεί στη σταδιακή κατάργηση της εξάρτησης της ΕΕ από τις εισαγωγές ρωσικών ορυκτών καυσίμων. Με τον τρόπο αυτόν θα βοηθήσει να επιτευχθεί ενεργειακή ασφάλεια και να διαφοροποιηθεί ο ενεργειακός εφοδιασμός της ΕΕ, ενώ παράλληλα θα αυξήσει την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τις ικανότητες αποθήκευσης ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση. Το Βέλγιο πρόσθεσε ένα νέο κεφάλαιο για το REPowerEU στο οικείο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, με στόχο τη χρηματοδότηση καίριων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU.

(3) Στις 16 Μαρτίου 2023, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με τίτλο «Μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ: προοπτικές μετά το 2030»[4] με σκοπό την τεκμηρίωση των αποφάσεων πολιτικής και τη δημιουργία συνθηκών-πλαισίου για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Η ανακοίνωση πλαισιώνει την ανταγωνιστικότητα με βάση εννέα αλληλοενισχυόμενους κινητήριους μοχλούς. Μεταξύ αυτών των κινητήριων μοχλών, η πρόσβαση σε ιδιωτικά κεφάλαια, η έρευνα και η καινοτομία, η εκπαίδευση και οι δεξιότητες, καθώς και η ενιαία αγορά, αναδεικνύονται ως πρωταρχικές προτεραιότητες πολιτικής για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις, ώστε να αντιμετωπιστούν οι σημερινές προκλήσεις παραγωγικότητας και να ενισχυθεί η μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ και των κρατών μελών της. Σε συνέχεια της εν λόγω ανακοίνωσης, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 14 Φεβρουαρίου 2024, την ετήσια έκθεση για την ενιαία αγορά και την ανταγωνιστικότητα[5]. Η έκθεση αναλύει τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και τις προκλήσεις της ευρωπαϊκής ενιαίας αγοράς, παρακολουθώντας τις ετήσιες εξελίξεις βάσει των εννέα κινητήριων μοχλών ανταγωνιστικότητας που καθορίστηκαν.

(4) Στις 21 Νοεμβρίου 2023, η Επιτροπή ενέκρινε την ετήσια έρευνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2024[6], η οποία σηματοδότησε την έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2024 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Στις 22 Μαρτίου 2024, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες της έρευνας με βάση τις τέσσερις παραμέτρους της ανταγωνιστικής βιωσιμότητας. Στις 21 Νοεμβρίου 2023, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης 2024, στην οποία το Βέλγιο δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών που μπορεί να αντιμετωπίζουν ή ενδέχεται να αντιμετωπίσουν ανισορροπίες και για τα οποία απαιτείται εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Την ίδια ημερομηνία, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης γνώμη σχετικά με το σχέδιο δημοσιονομικού προγράμματος 2024 του Βελγίου. Η Επιτροπή ενέκρινε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ, η οποία εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 12 Απριλίου 2024, καθώς και την πρόταση σχετικά με την κοινή έκθεση για την απασχόληση 2024 όπου αναλύεται η εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, η οποία εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 11 Μαρτίου 2024.

---

3 Κανονισμός (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 όσον αφορά τα κεφάλαια για το REPowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) 2021/1060 και (ΕΕ) 2021/1755 και της οδηγίας 2003/87/ΕΚ (ΕΕ L 63 της 28.2.2023, σ. 1), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.

4 COM(2023) 168 final.

5 COM(2024) 77 final.

6 COM(2023) 901 final.

(5) Στις 30 Απριλίου 2024, τέθηκε σε ισχύ το νέο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ. Το πλαίσιο περιλαμβάνει τον νέο κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου. Περιλαμβάνει επίσης τον τροποποιημένο κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97 για την εφαρμογή της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, καθώς και την τροποποιημένη οδηγία 2011/85/ΕΕ σχετικά με τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών[7]. Οι στόχοι του νέου πλαισίου είναι η βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους και η βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη μέσω σταδιακής δημοσιονομικής εξυγίανσης, καθώς και μέσω μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων. Προωθεί την εθνική ανάληψη ευθύνης και επικεντρώνεται περισσότερο σε μεσοπρόθεσμο επίπεδο, σε συνδυασμό με πιο αποτελεσματική και πιο συνεκτική επιβολή. Κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να υποβάλει στο Συμβούλιο και την Επιτροπή εθνικό μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο. Τα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδια περιλαμβάνουν τις δημοσιονομικές, μεταρρυθμιστικές και επενδυτικές δεσμεύσεις ενός κράτους μέλους και καλύπτουν χρονικό ορίζοντα προγραμματισμού τεσσάρων ή πέντε ετών ανάλογα με την κανονική διάρκεια της εθνικής κοινοβουλευτικής περιόδου. Η πορεία των καθαρών δαπανών[8] στα εθνικά μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδια θα πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων για θέση ή διατήρηση του χρέους της γενικής κυβέρνησης σε αξιόπιστα καθοδική πορεία το αργότερο έως το πέρας της περιόδου προσαρμογής ή για διατήρησή του σε συνετά επίπεδα κάτω από το 60 % του ΑΕΠ, καθώς και για μείωση και/ή διατήρηση του δημόσιου ελλείμματος κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Όταν κράτος μέλος δεσμεύεται να υλοποιήσει ένα κατάλληλο σύνολο μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων σύμφωνα με τα κριτήρια που περιγράφονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1263, η περίοδος προσαρμογής μπορεί να παραταθεί κατά τρία έτη κατ' ανώτατο όριο. Στις [21 Ιουνίου] 2024, η Επιτροπή, προκειμένου να στηρίξει την κατάρτιση των εν λόγω σχεδίων, θα παράσχει στα κράτη μέλη καθοδήγηση σχετικά με το περιεχόμενο των σχεδίων και τις μετέπειτα ετήσιες εκθέσεις προόδου τις οποίες θα πρέπει να υποβάλουν και, σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, θα τους διαβιβάσει τεχνική καθοδήγηση σχετικά με τις δημοσιονομικές προσαρμογές (πορείες αναφοράς και τεχνικές πληροφορίες, κατά περίπτωση). Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλουν τα μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά-διαρθρωτικά σχέδιά τους έως τις 20 Σεπτεμβρίου 2024, εκτός εάν το κράτος μέλος και η Επιτροπή συμφωνήσουν να παρατείνουν την προθεσμία για

[7] Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1264 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) και οδηγία (ΕΕ) 2024/1265 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών (ΕΕ L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

[8] Οι καθαρές δαπάνες όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263 του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2024 (ΕΕ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). «Καθαρές δαπάνες»: οι κρατικές δαπάνες μετά την αφαίρεση i) των δαπανών για τόκους, ii) των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, iii) των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που καλύπτονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια, iv) των εθνικών δαπανών για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, v) των κυκλικών στοιχείων των δαπανών για επιδόματα ανεργίας και vi) των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

εύλογο χρονικό διάστημα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν τη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων τους και τη διαβούλευση με ανεξάρτητα δημοσιονομικά όργανα, τους κοινωνικούς εταίρους και άλλους εθνικούς ενδιαφερόμενους φορείς, κατά περίπτωση.

(6) Το 2024 το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών εξακολουθεί να εξελίσσεται σύμφωνα με την εφαρμογή του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Η πλήρης εφαρμογή των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας εξακολουθεί να είναι απαραίτητη για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, δεδομένου ότι τα σχέδια συμβάλλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που προσδιορίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις που εκδόθηκαν τα προηγούμενα έτη. Οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις των ετών 2019, 2020, 2022 και 2023 παραμένουν εξίσου συναφείς και για τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που αναθεωρούνται, επικαιροποιούνται ή τροποποιούνται σύμφωνα με τα άρθρα 14, 18 και 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

(7) Στις 30 Απριλίου 2021, το Βέλγιο υπέβαλε στην Επιτροπή το οικείο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές αξιολόγησης του παραρτήματος V του εν λόγω κανονισμού. Στις 13 Ιουλίου 2021, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφασή του σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας του Βελγίου[9], η οποία τροποποιήθηκε στις 8 Δεκεμβρίου 2023 σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 με σκοπό να επικαιροποιηθεί η μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά για μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη, καθώς και να συμπεριληφθεί το κεφάλαιο για το REPowerEU[10]. Η αποδέσμευση των δόσεων εξαρτάται από απόφαση της Επιτροπής, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, ότι το Βέλγιο έχει εκπληρώσει ικανοποιητικά τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους που έχουν καθοριστεί στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου. Η ικανοποιητική εκπλήρωση προϋποθέτει ότι η επίτευξη των προηγούμενων οροσήμων και στόχων δεν έχει αναιρεθεί.

(8) Στις 30 Απριλίου 2024, το Βέλγιο υπέβαλε το οικείο πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2024, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97. Σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2024 αποτυπώνει επίσης την εξαμηνιαία έκθεση του Βελγίου σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση του οικείου σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

(9) Στις 19 Ιουνίου 2024, η Επιτροπή δημοσίευσε την έκθεση χώρας 2024 για το Βέλγιο[11]. Αξιολόγησε την πρόοδο του Βελγίου όσον αφορά την εφαρμογή των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο μεταξύ 2019 και 2023 και προέβη σε απολογισμό της εφαρμογής του σχεδίου ανάκαμψης και

9 Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2021, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας του Βελγίου (10161/2021).

10 Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης της 13ης Ιουλίου 2021 για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας του Βελγίου (15570/2023).

11 SWD(2024) 601 final.

ανθεκτικότητας του Βελγίου. Με βάση την ανάλυση αυτή, η έκθεση χώρας εντόπισε κενά σε σχέση με τις προκλήσεις που δεν περιλαμβάνονται, ή περιλαμβάνονται μόνο εν μέρει, στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, καθώς και νέες και αναδυόμενες προκλήσεις. Αξιολόγησε επίσης την πρόοδο του Βελγίου όσον αφορά την υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και την επίτευξη των πρωταρχικών στόχων της ΕΕ για την απασχόληση, τις δεξιότητες και τη μείωση της φτώχειας, καθώς και την πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

(10) Με βάση στοιχεία επικυρωμένα από την Eurostat[12], το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης του Βελγίου αυξήθηκε από έλλειμμα 3,6 % του ΑΕΠ το 2022 σε έλλειμμα 4,4 % το 2023, ενώ το χρέος της γενικής κυβέρνησης ανήλθε από 104,3 % του ΑΕΠ στα τέλη του 2022 σε 105,2 % στα τέλη του 2023. Όπως ανακοινώθηκε στις κατευθύνσεις δημοσιονομικής πολιτικής για το 2024[13], η Επιτροπή κάνει το πρώτο βήμα για να κινήσει διαδικασίες υπερβολικού ελλείμματος στη βάση του ελλείμματος, βάσει των απολογιστικών στοιχείων για το 2023, σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές διατάξεις. Στις 19 Ιουνίου 2024, η Επιτροπή εξέδωσε έκθεση βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ[14]. Στην έκθεση αυτή αξιολογήθηκε η δημοσιονομική κατάσταση του Βελγίου, δεδομένου ότι το οικείο έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης το 2023 υπερέβαινε την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ. Στην έκθεση συναγόταν το συμπέρασμα ότι, υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, και αφού ελήφθη υπόψη η γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής που συστάθηκε βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή προτίθεται να προτείνει τον Ιούλιο την κίνηση διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, συνιστώντας στο Συμβούλιο να εκδώσει απόφαση βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 6 για τη διαπίστωση της ύπαρξης υπερβολικού ελλείμματος για το Βέλγιο.

(11) Στις 12 Ιουλίου 2022, το Συμβούλιο συνέστησε[15] στο Βέλγιο να λάβει μέτρα προκειμένου το 2023 να ακολουθήσει συνετή δημοσιονομική πολιτική, περιορίζοντας συγκεκριμένα την αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών κάτω από τη μεσοπρόθεσμη αύξηση του δυνητικού προϊόντος[16], λαμβάνοντας υπόψη τη συνεχιζόμενη προσωρινή και στοχευμένη στήριξη προς τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις που είναι περισσότερο ευάλωτα στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας και προς τα άτομα που εγκαταλείπουν την Ουκρανία. Ταυτόχρονα, συνέστησε επίσης στο Βέλγιο να είναι έτοιμο να προσαρμόσει τις τρέχουσες δαπάνες στην εξελισσόμενη κατάσταση. Το Συμβούλιο συνέστησε επίσης στο Βέλγιο να επεκτείνει τις δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, λαμβάνοντας υπόψη την πρωτοβουλία REPowerEU, μεταξύ άλλων κάνοντας χρήση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλων ταμείων της Ένωσης. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της

---

12 Eurostat — Δείκτες ευρώ, 22.4.2024.

13 COM(2023) 141 final.

14 Έκθεση της Επιτροπής που συντάχθηκε σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 19.6.2024 [COM(2024) 598 final].

15 Σύσταση του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2022, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2022 του Βελγίου και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας 2022 του Βελγίου (ΕΕ C 334 της 1.9.2022, σ. 1).

16 Με βάση τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, η μεσοπρόθεσμη αύξηση του δυνητικού προϊόντος του Βελγίου το 2023 εκτιμάται σε 5,7 % σε ονομαστικούς όρους, με βάση τον 10ετή μέσο πραγματικό ρυθμό δυνητικής ανάπτυξης και τον αποπληθωριστή του ΑΕΠ για το 2023.

Επιτροπής, το 2023 ο δημοσιονομικός προσανατολισμός[17] ήταν επεκτατικός, κατά 0,7 % του ΑΕΠ, σε περιβάλλον υψηλού πληθωρισμού. Το 2023 η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών (εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων) είχε επεκτατική συμβολή ύψους 0,4 % του ΑΕΠ στον δημοσιονομικό προσανατολισμό. Σε αυτήν περιλαμβάνεται το μειωμένο κόστος των στοχευμένων μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις που είναι περισσότερο ευάλωτα στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας, κατά 0,1 % του ΑΕΠ. Ως εκ τούτου, η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών καθ' υπέρβαση της μεσοπρόθεσμης αύξησης του δυνητικού προϊόντος δεν οφειλόταν στην στοχευμένη στήριξη των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων που είναι περισσότερο ευάλωτα στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας. Η επεκτατική αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών (εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων) οφειλόταν στις μόνιμες αυξήσεις των μισθών του δημόσιου τομέα και των κοινωνικών παροχών που προκύπτουν από τον μηχανισμό αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής, στην προσωρινή μείωση των εργοδοτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης το 2023 και στην αύξηση του δημοσιονομικού κόστους που συνδέεται με τη δημογραφική γήρανση. Συνολικά, η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών το 2023 δεν ήταν σύμφωνη με τη σύσταση του Συμβουλίου. Οι δαπάνες που χρηματοδοτήθηκαν από επιχορηγήσεις του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και από άλλα ταμεία της ΕΕ ανήλθαν στο 0,3 % του ΑΕΠ το 2023. Οι εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις ανήλθαν στο 2,8 % του ΑΕΠ το 2023, ποσοστό που συνιστά αύξηση κατά 0,1 εκατοστιαίες μονάδες σε σύγκριση με το 2022. Το Βέλγιο χρηματοδότησε πρόσθετες επενδύσεις μέσω του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλων ταμείων της ΕΕ. Χρηματοδότησε δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, όπως επενδύσεις σε σιδηροδρομικές και ποδηλατικές υποδομές, σε ανακαινίσεις δημόσιων κτιρίων και σε υποδομές υδρογόνου, οι οποίες χρηματοδοτούνται εν μέρει από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της ΕΕ.

(12) Οι βασικές προβολές του προγράμματος σταθερότητας 2024 μπορούν να συνοψιστούν ως εξής. Σύμφωνα με το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές, το πραγματικό ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 1,4 % το 2024 και κατά 1,3 % το 2025, ενώ ο πληθωρισμός βάσει του ΔΤΚ προβλέπεται να διαμορφωθεί σε 2,8 % το 2024 και 1,8 % το 2025. Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται να αυξηθεί σε 4,6 % του ΑΕΠ το 2024 και να μειωθεί σε 3,6 % του ΑΕΠ το 2025, ενώ ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί σε 106,2 % έως τα τέλη του 2024 και σε 106,8 % έως τα τέλη του 2025. Μετά το 2025 το ισοζύγιο της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να μειωθεί σε 2,9 % του ΑΕΠ το 2026 και σε 2,3 % το 2027. Επομένως, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να

[17] Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός ορίζεται ως μέτρο της ετήσιας μεταβολής της υποκείμενης δημοσιονομικής θέσης της γενικής κυβέρνησης. Αποσκοπεί στην αξιολόγηση της οικονομικής ώθησης που απορρέει από τις δημοσιονομικές πολιτικές, τόσο αυτές που χρηματοδοτούνται σε εθνικό επίπεδο όσο και αυτές που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ. Ο δημοσιονομικός προσανατολισμός μετράται ως η διαφορά μεταξύ i) της μεσοπρόθεσμης δυνητικής ανάπτυξης και ii) της μεταβολής των πρωτογενών δαπανών, εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων (και εξαιρουμένων των προσωρινών μέτρων έκτακτης ανάγκης που σχετίζονται με την κρίση της νόσου COVID-19) και συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που χρηματοδοτούνται με μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της Ένωσης.

υποχωρήσει κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ για το έλλειμμα το 2026. Αντίστοιχα, μετά το 2025 ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ προβλέπεται να μειωθεί σταδιακά σε 106,6 % το 2026 και σε 106 % το 2027.

(13) Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, το πραγματικό ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 1,3 % το 2024 και κατά 1,4 % το 2025, και ο πληθωρισμός βάσει του ΕνΔΤΚ θα διαμορφωθεί σε 4 % το 2024 και 2,3 % το 2025.

(14) Στις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής προβλέπεται δημόσιο έλλειμμα ύψους 4,4 % του ΑΕΠ το 2024, ενώ ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να παραμείνει στο 105 % το 2024. Η σταθεροποίηση του δείκτη χρέους προς το ΑΕΠ το 2024 απηχεί κυρίως την προσωρινή υπέρβαση των ταμειακού αποθέματος ασφαλείας που συσσωρεύτηκε στα τέλη του 2023 ως αποτέλεσμα της έκδοσης κρατικών ομολόγων. Με βάση τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός προβλέπεται να είναι συσταλτικός κατά 0,1 % του ΑΕΠ το 2024.

(15) Δαπάνες ύψους 0,2 % του ΑΕΠ αναμένεται να χρηματοδοτηθούν με μη επιστρεπτέα στήριξη («επιχορηγήσεις») από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας το 2024, έναντι 0,1 % του ΑΕΠ το 2023, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής. Οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται από επιχορηγήσεις του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα καταστήσουν δυνατή την πραγματοποίηση επενδύσεων υψηλής ποιότητας και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων που ενισχύουν την παραγωγικότητα χωρίς άμεσο αντίκτυπο στο ισοζύγιο και το χρέος της γενικής κυβέρνησης του Βελγίου.

(16) Στις 14 Ιουλίου 2023, το Συμβούλιο συνέστησε[18] στο Βέλγιο να διασφαλίσει συνετή δημοσιονομική πολιτική, ιδίως περιορίζοντας την ονομαστική αύξηση των καθαρών εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών δαπανών[19] το 2024 σε ποσοστό που να μην υπερβαίνει το 2 %. Κατά την εκτέλεση των προϋπολογισμών τους για το 2023 και την κατάρτιση των σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων τους για το 2024, τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λάβουν υπόψη ότι η Επιτροπή θα πρότεινε στο Συμβούλιο να κινήσει διαδικασίες υπερβολικού ελλείμματος στη βάση του ελλείμματος βάσει των απολογιστικών στοιχείων για το 2023. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, οι καθαρές εθνικά χρηματοδοτούμενες πρωτογενείς δαπάνες του Βελγίου προβλέπεται να αυξηθούν κατά 4 % το 2024, ποσοστό που είναι υψηλότερο από τον συνιστώμενο μέγιστο ρυθμό αύξησης. Η εν λόγω υπέρβαση του συνιστώμενου μέγιστου ρυθμού αύξησης των καθαρών εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών δαπανών αντιστοιχεί σε 1 % του ΑΕΠ το 2024. Αυτό ενδέχεται να μη συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου.

(17) Επιπλέον, το Συμβούλιο συνέστησε στο Βέλγιο να λάβει μέτρα για τη σταδιακή κατάργηση των μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας τα οποία είναι σε ισχύ και να χρησιμοποιήσει τα σχετικά κονδύλια που θα εξοικονομηθούν για τη μείωση του δημόσιου ελλείμματος, το συντομότερο δυνατόν το 2023 και το 2024. Το Συμβούλιο διευκρίνισε περαιτέρω ότι, εάν νέες αυξήσεις των

[18] Σύσταση του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 2023, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του Βελγίου για το 2023 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας του Βελγίου για το 2023 (ΕΕ C 312 της 1.9.2023, σ. 12).

[19] Ως καθαρές πρωτογενείς δαπάνες ορίζονται οι εθνικά χρηματοδοτούμενες δαπάνες εκτός i) των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, ii) των δαπανών για τόκους, iii) των δαπανών για την κυκλική ανεργία και iv) των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

τιμών της ενέργειας καταστήσουν αναγκαία τη θέσπιση νέων μέτρων στήριξης ή τη συνέχισή τους, το Βέλγιο θα πρέπει να διασφαλίσει ότι τα εν λόγω μέτρα στοχεύουν στην προστασία των ευάλωτων νοικοκυριών και επιχειρήσεων, είναι δημοσιονομικώς ανεκτά και διατηρούν τα κίνητρα για εξοικονόμηση ενέργειας. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, το καθαρό δημοσιονομικό κόστος[20] των μέτρων στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας εκτιμάται σε 0,4 % του ΑΕΠ το 2023 και προβλέπεται να είναι 0 % το 2024 και το 2025. Εάν τα σχετικά κονδύλια που θα εξοικονομηθούν χρησιμοποιηθούν για τη μείωση του δημόσιου ελλείμματος, όπως συνέστησε το Συμβούλιο, οι προβολές αυτές θα συνεπάγονται δημοσιονομική προσαρμογή ύψους 0,4 % του ΑΕΠ το 2024, έναντι συσταλτικής συμβολής των καθαρών εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών δαπανών[21] στον δημοσιονομικό προσανατολισμό ύψους 0,1 % του ΑΕΠ κατά το εν λόγω έτος. Τα μέτρα στήριξης έκτακτης ανάγκης στον τομέα της ενέργειας προβλέπεται να καταργηθούν σταδιακά το συντομότερο δυνατόν το 2023 και το 2024. Αυτό συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου. Ωστόσο, τα σχετικά κονδύλια που θα εξοικονομηθούν δεν προβλέπεται να χρησιμοποιηθούν πλήρως για τη μείωση του δημόσιου ελλείμματος. Αυτό ενδέχεται να μη συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου.

(18) Επιπλέον, το Συμβούλιο συνέστησε επίσης στο Βέλγιο να διατηρήσει τις εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις και να διασφαλίσει την αποτελεσματική απορρόφηση των επιχορηγήσεων του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλων κονδυλίων της ΕΕ, ιδίως για την προώθηση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής, οι εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις προβλέπεται να αυξηθούν στο 2,9 % του ΑΕΠ το 2024 από 2,8 % του ΑΕΠ το 2023. Αυτό συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου. Αντίστοιχα, οι δημόσιες δαπάνες που χρηματοδοτούνται με έσοδα από ταμεία της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των επιχορηγήσεων του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, αναμένεται να παραμείνουν σταθερές στο 0,3 % του ΑΕΠ το 2024.

(19) Με βάση τα μέτρα πολιτικής που ήταν γνωστά κατά την καταληκτική ημερομηνία των προβλέψεων και με παραδοχή αμετάβλητης πολιτικής, οι εαρινές προβλέψεις 2024 της Επιτροπής προβλέπουν δημόσιο έλλειμμα ίσο με 4,7 % του ΑΕΠ το 2025. Ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί στο 106,6 % έως τα τέλη του 2025. Η αύξηση του ελλείμματος και του δείκτη χρέους ως προς το ΑΕΠ το 2025 απηχεί κυρίως τη διαρθρωτική αύξηση των τρεχουσών δαπανών, η οποία οφείλεται ιδίως στο κόστος που συνδέεται με τη δημογραφική γήρανση, και στις υψηλότερες πληρωμές τόκων για το δημόσιο χρέος.

(20) Τα επίπεδα των μακροπρόθεσμων κινδύνων δημοσιονομικής βιωσιμότητας είναι υψηλά στο Βέλγιο. Πέραν της δυσμενούς αρχικής δημοσιονομικής θέσης, η κύρια

---

[20] Το ποσοστό αυτό αντιπροσωπεύει το επίπεδο του ετήσιου δημοσιονομικού κόστους των εν λόγω μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων και των δαπανών και, κατά περίπτωση, χωρίς τα έσοδα από φόρους επί των απροσδόκητων κερδών των προμηθευτών ενέργειας.

[21] Για τη μέτρηση της συμβολής αυτής χρησιμοποιείται η μεταβολή των πρωτογενών δαπανών της γενικής κυβέρνησης, χωρίς i) τις πρόσθετες δημοσιονομικές επιπτώσεις των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, ii) τις έκτακτες δαπάνες, iii) τις δαπάνες για την κυκλική ανεργία και iv) τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται με μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της ΕΕ, σε σχέση με τον μεσοπρόθεσμο (10ετή) μέσο ρυθμό αύξησης του δυνητικού ονομαστικού ΑΕΠ, εκφραζόμενη ως ποσοστό του ονομαστικού ΑΕΠ.

αιτία για την εκτίμηση του υψηλού επιπέδου των κινδύνων είναι ο αντίκτυπος της προβλεπόμενης αύξησης των δαπανών που συνδέονται με τη δημογραφική γήρανση στα δημόσια οικονομικά, δεδομένης της ραγδαίας γήρανσης του πληθυσμού της χώρας. Στην έκθεση της Επιτροπής του 2024 για τη δημογραφική γήρανση[22], οι δαπάνες που σχετίζονται με τη γήρανση του πληθυσμού προβλέπεται να αυξηθούν σταθερά από 26,8 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ το 2022 σε 31,9 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ το 2070. Η αύξηση κατά 5,1 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ έως το 2070 οφείλεται κυρίως στις δαπάνες για συντάξεις και μακροχρόνια περίθαλψη. Οι συνταξιοδοτικές δαπάνες προβλέπεται να αυξηθούν κατά 3,5 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ κατά την περίοδο 2022-2070, έναντι 0,4 εκατοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ κατά μέσο όρο στην ΕΕ. Το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας του Βελγίου περιλαμβάνει συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση η οποία έχει ως στόχο να συμβάλει στην αντιμετώπιση αυτής της πρόκλησης, παράλληλα με άλλους στόχους, όπως η βελτίωση της κοινωνικής βιωσιμότητας του συστήματος, η παροχή κινήτρων για τη συνέχιση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας μετά την εκπλήρωση των προϋποθέσεων πρόωρης συνταξιοδότησης και η διασφάλιση μεγαλύτερης σύγκλισης μεταξύ και εντός των συνταξιοδοτικών συστημάτων. Όσον αφορά τη μακροχρόνια περίθαλψη, οι δημόσιες δαπάνες ανήλθαν στο 2,3 % του ΑΕΠ το 2022 (ενωσιακός μέσος όρος 1,7 %), γεγονός που κατέστησε το Βέλγιο μία από τις χώρες με τις υψηλότερες δαπάνες μακροχρόνιας περίθαλψης στην ΕΕ. Έως το 2070, οι δαπάνες για μακροχρόνια περίθαλψη προβλέπεται να αυξηθούν κατά 1,7 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ, έναντι μέσης αύξησης 0,8 εκατοστιαίων μονάδων στην ΕΕ. Το 2022, οι δαπάνες για ιδρυματική περίθαλψη ύψους 1,4 εκατοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ στο Βέλγιο ήταν σημαντικά υψηλότερες από τον μέσο όρο στην ΕΕ (0,8 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ). Τα διαθέσιμα στοιχεία δείχνουν ότι το ποσοστό των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας τα οποία τοποθετούνται άσκοπα ή τουλάχιστον πρόωρα σε μονάδες κλειστής φροντίδας παραμένει υψηλό, αν και σημειώνει μείωση την τελευταία δεκαετία. Ειδικότερα, από τα στοιχεία προέκυψε ότι το ποσοστό των ατόμων που δεν έχουν ή έχουν ήπια ανάγκη φροντίδας και ζουν σε ιδρύματα παροχής κλειστής φροντίδας ήταν υψηλό στις Βρυξέλλες και τη Βαλονία. Οι ομόσπονδες οντότητες έχουν ξεκινήσει μεταρρυθμίσεις για να καταστήσουν τη χρήση των διαφόρων δομών φροντίδας πιο αποδοτική ως προς το κόστος, ιδίως για την αποφυγή και την καθυστέρηση της περιττής ή πρόωρης ιδρυματοποίησης. Ωστόσο, το επίπεδο προόδου που έχει σημειωθεί όσον αφορά την αντιμετώπιση της πρόκλησης της δημοσιονομικής βιωσιμότητας πρέπει να βελτιωθεί.

(21) Το Βέλγιο συγκαταλέγεται στις χώρες που έχουν τα υψηλότερα επίπεδα φόρων και δαπανών στην ΕΕ. Οι συνολικές δαπάνες περιλαμβάνουν υψηλό επίπεδο φορολογικών δαπανών και επιδοτήσεων μισθών. Επιπλέον, ο σχεδιασμός του φορολογικού του συστήματος και των κοινωνικών παροχών δημιουργεί οικονομικά αντικίνητρα για εργασία και συμβάλλει στο χαμηλό ποσοστό συμμετοχής στην αγορά εργασίας στο Βέλγιο [76,1 % έναντι του μέσου όρου της ΕΕ που ήταν 80,0 % το 2023 (ηλικιακή ομάδα 20-64 ετών)]. Οι φόροι επί της εργασίας (φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων και κοινωνικές εισφορές) είναι οι υψηλότεροι στην ΕΕ για τους χαμηλόμισθους και τους μισθωτούς με μεσαίο εισόδημα, ενώ τα έσοδα από τους φόρους κατανάλωσης, συμπεριλαμβανομένων των φόρων ενέργειας, είναι χαμηλότερα από τον μέσο όρο της ΕΕ. Για τα δεύτερα εργαζόμενα μέλη της

[22] Ευρωπαϊκή Επιτροπή και Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής, Έκθεση του 2024 για τη δημογραφική γήρανση, διαθέσιμη στη διεύθυνση: https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en

οικογένειας, ειδικά φορολογικά χαρακτηριστικά όπως το «quotient conjugal»[23] [συζυγικός συντελεστής] δημιουργούν ισχυρά αντικίνητρα για εργασία. Επιπλέον, ο σχεδιασμός των κοινωνικών παροχών αποθαρρύνει τα άτομα από το να εργαστούν ή να εργαστούν περισσότερες ώρες. Πολλές κοινωνικές παροχές εξαρτώνται από το καθεστώς του δικαιούχου και δεν βασίζονται σε έλεγχο πόρων, γεγονός που περιορίζει την αποτελεσματικότητα του συστήματος παροχών. Τα επιδόματα ανεργίας είναι χρονικά απεριόριστα και χωρίς έλεγχο πόρων για τους μακροχρόνια ανέργους, με αποτέλεσμα να επιδεινώνονται οι υφιστάμενες παγίδες ανεργίας. Η μετατόπιση της φορολογικής επιβάρυνσης από την εργασία σε άλλες φορολογικές βάσεις και η βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος φορολογίας και παροχών θα μπορούσαν να συμβάλουν στην αύξηση της απασχόλησης.

(22) Σε ένα πλαίσιο αναγκών διαρθρωτικής εξυγίανσης, θα πρέπει να χρηματοδοτηθεί πλήρως η μείωση των φόρων επί της εργασίας, μεταξύ άλλων με τη μείωση των φορολογικών δαπανών και τη σταδιακή κατάργηση των φορολογικών επιδοτήσεων για τα ορυκτά καύσιμα. Η μεγάλη φορολογική επιβάρυνση της εργασίας αντισταθμίζεται από πολλές επιδοτήσεις μισθών, οι δε φορολογικές εκπτώσεις χρησιμοποιούνται ευρέως στο Βέλγιο. Σε ανάλυσή του[24], το Ανώτατο Συμβούλιο Οικονομικών διαπίστωσε ότι οι φορολογικές δαπάνες είναι επιβαρυντικές για τον προϋπολογισμό, τείνουν να ευνοούν τα υψηλά εισοδήματα και δημιουργούν ανεπάρκειες. Στις φορολογικές δαπάνες με το υψηλότερο δημοσιονομικό κόστος συγκαταλέγεται το καθεστώς των εταιρικών αυτοκινήτων και η απαλλαγή από την παρακράτηση φόρου για εργασία στην έρευνα και ανάπτυξη και για εργασία σε βάρδιες. Επίσης, οι επιδοτήσεις μισθών και άλλες φορολογικές δαπάνες καθιστούν περίπλοκο το φορολογικό σύστημα, αυξάνοντας τον υψηλό κανονιστικό φόρτο και επιβαρύνοντας το επιχειρηματικό περιβάλλον. Επιπλέον, η φορολογική στήριξη της έρευνας και ανάπτυξης δεν στοχεύει στις επιχειρήσεις με το υψηλότερο αναπτυξιακό δυναμικό[25]. Ακόμη, ορισμένα χαρακτηριστικά του φορολογικού συστήματος στρεβλώνουν τις επενδυτικές επιλογές και δημιουργούν κίνδυνο υπερεπενδύσεων σε ορισμένα περιουσιακά στοιχεία. Το 2021, οι άμεσες επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων του Βελγίου εκτιμήθηκαν σε 12 δισ. EUR (2,4 % του ΑΕΠ) και οι έμμεσες επιδοτήσεις σε πάνω από 2,6 δισ. EUR[26]. Οι άμεσες επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων περιλαμβάνουν χαμηλούς ειδικούς φόρους κατανάλωσης για το φυσικό αέριο και το πετρέλαιο θέρμανσης σε σύγκριση με την ηλεκτρική ενέργεια. Σε συνδυασμό με το υψηλό κόστος του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, αυτό δημιουργεί υψηλές διαφορές τιμών μεταξύ των ορυκτών καυσίμων και της ηλεκτρικής ενέργειας, εμποδίζοντας τη μετάβαση σε πιο οικολογικά συστήματα θέρμανσης[27]. Επιπλέον, αυτή η συνεχιζόμενη στήριξη για το πετρέλαιο θέρμανσης και το φυσικό αέριο έρχεται σε αντίθεση με τις

---

23 Το Βέλγιο εφαρμόζει ένα σύστημα κατανομής του εισοδήματος («quotient conjugal»), το οποίο επιτρέπει τον καταλογισμό μέρους του επαγγελματικού εισοδήματος του ενός συντρόφου στον άλλο σύντροφο που δεν έχει εισόδημα.

24 Le Conseil Supérieur des Finances, 2020, *Réduction des prélèvements sur le travail et les possibilités de financement* [Μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης της εργασίας και επιλογές χρηματοδότησης].

25 Schoonackers, R., 2020, *Tax incentives for R&D: Are they effective?* [Φορολογικά κίνητρα για την έρευνα και ανάπτυξη. Έχουν αποτέλεσμα;], BNB Revue économique [Οικονομική Επιθεώρηση της εθνικής τράπεζας του Βελγίου].

26 SPF Finances, 2024, *Inventory of federal fossil fuel subsidies* [Μητρώο ομοσπονδιακών επιδοτήσεων ορυκτών καυσίμων].

27 SPF Santé και SPF Finance, 2023, *The landscape of carbon and energy pricing and taxation in Belgium* [Το τοπίο της τιμολόγησης και της φορολογίας των ανθρακούχων εκπομπών και της ενέργειας στο Βέλγιο].

δεσμεύσεις του Βελγίου για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και βελτίωση της ποιότητας του αέρα. Οι φόροι επί των μεταφορών και της ρύπανσης δεν χρησιμοποιούνται επαρκώς (π.χ. τα έξυπνα διόδια ισχύουν μόνο για τα βαρέα επαγγελματικά οχήματα), ενώ θα μπορούσαν να συμβάλουν και στη δημιουργία πρόσθετων εσόδων. Σε ένα πλαίσιο αυξανόμενης κυκλοφοριακής συμφόρησης και ατμοσφαιρικής ρύπανσης, οι φορολογικές δαπάνες, όπως η μερική επιστροφή των ειδικών φόρων κατανάλωσης επί του ντίζελ για τους επαγγελματίες οδικούς μεταφορείς, είναι ιδιαίτερα δαπανηρές και επιβλαβείς για το περιβάλλον.

(23) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο β) και το παράρτημα V κριτήριο 2.2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει εκτεταμένο σύνολο αλληλοενισχυόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που πρέπει να υλοποιηθούν έως το 2026. Αυτές αναμένεται να συμβάλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που προσδιορίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις. Εντός αυτού του αυστηρού χρονικού πλαισίου, είναι αναγκαίο να προχωρήσει ταχέως η αποτελεσματική υλοποίηση του σχεδίου, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, για την ενίσχυση της μακροπρόθεσμης ανταγωνιστικότητας του Βελγίου μέσω της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, με παράλληλη διασφάλιση της κοινωνικής δικαιοσύνης. Για την εκπλήρωση των δεσμεύσεων του σχεδίου έως τον Αύγουστο του 2026 είναι αναγκαίο το Βέλγιο να επιταχύνει σημαντικά την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων, διασφαλίζοντας αποτελεσματική διακυβέρνηση. Η συστηματική συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των κοινωνικών εταίρων, της κοινωνίας των πολιτών και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών παραμένει αναγκαία για να διασφαλιστεί η ευρεία οικειοποίηση της επιτυχούς υλοποίησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

(24) Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης των ταμείων της πολιτικής συνοχής, σύμφωνα με το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, το Βέλγιο οφείλει να επανεξετάσει κάθε πρόγραμμα έως τον Μάρτιο του 2025, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις προκλήσεις που προσδιορίζονται στις οικείες ειδικές συστάσεις του 2024, καθώς και το οικείο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα. Η επανεξέταση αυτή αποτελεί τη βάση για την οριστική κατανομή της ενωσιακής χρηματοδότησης που περιλαμβάνει κάθε πρόγραμμα. Το Βέλγιο έχει σημειώσει πρόοδο ως προς την εφαρμογή της πολιτικής συνοχής και του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν προβλήματα. Οι ενδοπεριφερειακές ανισότητες όσον αφορά την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη παραμένουν έντονες στο Βέλγιο. Είναι κρίσιμο να επιταχυνθεί η εφαρμογή της πολιτικής συνοχής. Οι προτεραιότητες που συμφωνήθηκαν στα προγράμματα εξακολουθούν να είναι συναφείς. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να υλοποιηθούν γρήγορα οι επενδύσεις που θα συμβάλουν στην προώθηση της έρευνας, της καινοτομίας και της ψηφιοποίησης, καθώς και εκείνες που σχετίζονται με την πράσινη μετάβαση, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και την ενεργειακή απόδοση. Η βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και σε μέτρα ενεργοποίησης, ιδίως για τις ευπαθείς ομάδες, τους μακροχρόνια ανέργους και τους νέους, εξακολουθεί να συνιστά προτεραιότητα. Η συνέχιση της στήριξης της διά βίου μάθησης ώστε να βελτιωθεί η κινητικότητα και η προσαρμοστικότητα των εργαζομένων είναι καθοριστικής σημασίας. Επιπλέον, εξακολουθεί να είναι αναγκαία η προώθηση της ενεργητικής ένταξης και της απασχολησιμότητας των μειονεκτουσών ομάδων. Το Βέλγιο θα μπορούσε επίσης να αξιοποιήσει την πρωτοβουλία της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη για τη στήριξη του βιομηχανικού μετασχηματισμού,

αναπτύσσοντας περαιτέρω προηγμένες ψηφιακές τεχνολογίες και υπηρεσίες, κυκλικά και προηγμένα υλικά, καθώς και ικανότητες σχετικές με τη βιώσιμη καθαρή ενέργεια, την ανθεκτική στέγαση και την καινοτομία για την υγεία.

(25) Πέρα από τις οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις στις οποίες ανταποκρίνονται το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της ΕΕ, το Βέλγιο αντιμετωπίζει αρκετές περαιτέρω προκλήσεις που σχετίζονται με τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού και τις αναντιστοιχίες δεξιοτήτων, την ένταξη των μειονεκτουσών ομάδων στην αγορά εργασίας, τις επιδόσεις και την ισότητα του εκπαιδευτικού συστήματος, το επάγγελμα του εκπαιδευτικού, καθώς και προκλήσεις που σχετίζονται με το επιχειρηματικό περιβάλλον, τον κανονιστικό φόρτο και την πολυπλοκότητα του κανονιστικού πλαισίου, καθώς και τους περιορισμούς στον τομέα των υπηρεσιών. Η αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων θα μπορούσε να συμβάλει στη βελτίωση των δεξιοτήτων των εργαζομένων και των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων όλων των σπουδαστών, με αποτέλεσμα η παραγωγικότητα της εργασίας να αυξηθεί, και η απασχόληση να προσεγγίσει τον εθνικό στόχο του 80 % το 2030.

(26) Το υψηλό ποσοστό κενών θέσεων εργασίας καταδεικνύει επίμονες ελλείψεις εργατικού δυναμικού, οι οποίες είναι πιο έντονες μεταξύ των τεχνικών επαγγελμάτων που απαιτούνται για την επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης. Εξακολουθεί να προκαλεί ανησυχία η ένταξη των μειονεκτουσών ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων που έχουν χαμηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης, προέρχονται από οικογένειες μεταναστών ή είναι άτομα με αναπηρία. Ο αριθμός των αποφοίτων, ιδίως των γυναικών, στους τομείς των φυσικών επιστημών, της τεχνολογίας, της μηχανικής και των μαθηματικών (STEM) παραμένει χαμηλός (16,4 ανά 1 000 κατοίκους ηλικίας 20-29 ετών έναντι 21,9 στην ΕΕ). Επιπλέον, το ποσοστό μετάβασης από την ανεργία στην απασχόληση είναι χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ. Αυτό υποδηλώνει ότι υπάρχει περιθώριο να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των πολιτικών ενεργοποίησης, ιδίως με τη βελτίωση της αποδοτικότητας των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης και την καλύτερη στόχευση των μέτρων για τη στήριξη της ένταξης των μειονεκτουσών ομάδων στην αγορά εργασίας και των εργαζομένων σε μακροχρόνια αναρρωτική άδεια. Η αύξηση του αριθμού των αποφοίτων STEM και της συνάφειας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) με την αγορά εργασίας στα τεχνικά επαγγέλματα θα μπορούσαν να συμβάλουν περαιτέρω στην αντιμετώπιση των ελλείψεων εργατικού δυναμικού. Η συμμετοχή των ενηλίκων στην εκπαίδευση είναι χαμηλή, ιδίως μεταξύ των ατόμων με προσόντα χαμηλότερου επιπέδου. Μολονότι έχουν εφαρμοστεί μέτρα για την αύξηση της εκπαίδευσης ενηλίκων —όπως το ατομικό δικαίωμα πέντε ημερών κατάρτισης ανά έτος για εργαζομένους και ατομικούς λογαριασμούς μάθησης— ο αντίκτυπός τους χρειάζεται χρόνο για να υλοποιηθεί και τα μέτρα αυτά πρέπει να υποβληθούν σε αξιολόγηση.

(27) Παρά τις υψηλές δημόσιες δαπάνες για την εκπαίδευση, τα εκπαιδευτικά αποτελέσματα έχουν επιδεινωθεί, ενώ εξακολουθούν να υπάρχουν ανησυχίες σχετικά με τη συμπεριληπτικότητα και την ισότητα των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Από τα αποτελέσματα του Προγράμματος Διεθνούς Αξιολόγησης Μαθητών του ΟΟΣΑ για το 2022 προκύπτει μακροπρόθεσμη επιδείνωση στην ανάγνωση, τα μαθηματικά και τις θετικές επιστήμες μεταξύ των ατόμων ηλικίας 15 ετών (25 % είχαν χαμηλές επιδόσεις στα μαθηματικά, 25,3 % στην ανάγνωση και 22,4 % στις θετικές επιστήμες). Παρότι το Βέλγιο είχε το υψηλότερο ποσοστό ατόμων με κορυφαίες επιδόσεις στα μαθηματικά στην ΕΕ το 2012 (19,5 %), το ποσοστό αυτό μειώθηκε ραγδαία τα επόμενα 10 χρόνια (11,5 % το 2022, φλαμανδική κοινότητα:

15 %, γαλλόφωνη κοινότητα: 6,9 %, γερμανόφωνη κοινότητα: 6,4 %). Επιπλέον, το χάσμα των χαμηλών επιδόσεων μεταξύ προνομιούχων και μειονεκτούντων μαθητών έχει διευρυνθεί από το 2018. Το ποσοστό χαμηλών επιδόσεων των μειονεκτούντων σπουδαστών αυξήθηκε κατά 9,2 εκατοστιαίες μονάδες, φθάνοντας το 45,8 % στα μαθηματικά (ΕΕ: 48 %, φλαμανδική κοινότητα: 41,4 %, γαλλόφωνη κοινότητα: 51,1 %, γερμανόφωνη κοινότητα: 35,6 %). Η βελτίωση της επάρκειας όλων των σπουδαστών στις βασικές δεξιότητες είναι ζωτικής σημασίας για την προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των μειονεκτουσών ομάδων. Η αύξηση της ελκυστικότητας του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού, ιδίως με τη διασφάλιση της εργασιακής σταθερότητας και την παροχή συνεχούς κατάρτισης προσαρμοσμένης στις εξελισσόμενες ανάγκες, θα συμβάλει στη μείωση της αυξανόμενης έλλειψης ειδικευμένων εκπαιδευτικών, γεγονός που ενέχει τον κίνδυνο περαιτέρω αύξησης των εκπαιδευτικών ανισοτήτων[28].

(28) Το επιχειρηματικό περιβάλλον του Βελγίου περιορίζεται από υψηλό κανονιστικό φόρτο και υψηλό επίπεδο πολυπλοκότητας του κανονιστικού πλαισίου. Η διοικητική επιβάρυνση για τις επιχειρήσεις είναι μεγάλη, ιδίως σε σχέση με το φορολογικό και το εργατικό δίκαιο. Το κόστος που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ για τη συμμόρφωσή τους με τα εργασιακά και φορολογικά συστήματα είναι συγκριτικά υψηλό στο Βέλγιο, ιδίως για τις εταιρείες που πρέπει να διαχειριστούν πολλαπλά περιφερειακά συστήματα. Επιπλέον, το Βέλγιο έχει ένα από τα χαμηλότερα επίπεδα επιχειρηματικού δυναμισμού στην ΕΕ. Παρά την πρόσφατη αύξηση, το ποσοστό σύστασης νέων επιχειρήσεων παραμένει χαμηλό, ιδίως για τις επιχειρήσεις με εργαζομένους. Το μερίδιο των επιχειρήσεων υψηλής ανάπτυξης στο Βέλγιο είναι σημαντικά χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ. Οι μεγάλοι εμπορικοί περιορισμοί στον τομέα των υπηρεσιών ενδέχεται να συντείνουν στην αποδυνάμωση του δυναμισμού των επιχειρήσεων. Θα πρέπει επίσης να αντιμετωπιστεί η άρση των περιορισμών στα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα.

(29) Δεδομένης της στενής διασύνδεσης των οικονομιών των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ και της συλλογικής συνεισφοράς τους στη λειτουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, το 2024 το Συμβούλιο συνέστησε στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ να λάβουν μέτρα, μεταξύ άλλων μέσω των οικείων σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, για να εφαρμόσουν τη σύσταση σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ. Όσον αφορά το Βέλγιο, οι συστάσεις 1, 2, 3 και 4 συμβάλλουν στην υλοποίηση της πρώτης, της δεύτερης, της τρίτης και της τέταρτης σύστασης για τη ζώνη του ευρώ.

ΣΥΝΙΣΤΑ στο Βέλγιο να λάβει μέτρα το 2024 και το 2025 προκειμένου:

1. Να υποβάλει εγκαίρως το μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό-διαρθρωτικό σχέδιο. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του μεταρρυθμισμένου Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, να περιορίσει την αύξηση των καθαρών δαπανών[29] το 2025 σε ρυθμό που να συνάδει με τη θέση του χρέους της γενικής κυβέρνησης σε αξιόπιστα καθοδική πορεία σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα και με τη μείωση του ελλείμματος της

[28] Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2023), *Έκθεση παρακολούθησης της εκπαίδευσης και της κατάρτισης: Βέλγιο*.

[29] Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1263, ως «καθαρές δαπάνες» νοούνται οι κρατικές δαπάνες μετά την αφαίρεση των δαπανών για τόκους, των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων, των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που καλύπτονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια, των εθνικών δαπανών για τη συγχρηματοδότηση προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, των κυκλικών στοιχείων των δαπανών για επιδόματα ανεργίας και των έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων.

γενικής κυβέρνησης στην τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη. Να αντιμετωπίσει την αναμενόμενη αύξηση των δαπανών που συνδέονται με τη γήρανση του πληθυσμού, μεταξύ άλλων καθιστώντας το σύστημα μακροχρόνιας φροντίδας οικονομικά αποδοτικότερο. Να προβεί σε μεταρρύθμιση του συστήματος φορολογίας και παροχών ώστε να ενισχυθούν τα κίνητρα για εργασία, μετατοπίζοντας τη φορολογική επιβάρυνση από την εργασία και επανεξετάζοντας τον σχεδιασμό των παροχών. Να χρηματοδοτήσει τη μείωση των φόρων επί της εργασίας, μεταξύ άλλων μειώνοντας τις φορολογικές δαπάνες. Ειδικότερα, να λάβει μέτρα για τη σταδιακή κατάργηση των επιδοτήσεων για τα ορυκτά καύσιμα, μεταξύ άλλων με τη μετατόπιση των ειδικών φόρων κατανάλωσης από την ηλεκτρική ενέργεια στα ορυκτά καύσιμα.

2. Να επιταχύνει σημαντικά την υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, διασφαλίζοντας την ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων έως τον Αύγουστο του 2026, αλλά και αποτελεσματική διακυβέρνηση. Να επιταχύνει την εφαρμογή των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής. Στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης, να εξακολουθήσει να επικεντρώνεται στις συμφωνηθείσες προτεραιότητες, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις δυνατότητες που παρέχει η πρωτοβουλία για την πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

3. Να αντιμετωπίσει τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού και τις αναντιστοιχίες δεξιοτήτων, μεταξύ άλλων για την πράσινη μετάβαση, και να ενισχύσει τις πολιτικές ενεργοποίησης για την περαιτέρω ένταξη των μειονεκτουσών ομάδων στην αγορά εργασίας. Να βελτιώσει τις επιδόσεις και την ισότητα των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και να συνεχίσει τις μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού.

4. Να βελτιώσει το επιχειρηματικό περιβάλλον και την δυναμική των επιχειρήσεων μειώνοντας τον κανονιστικό φόρτο και την πολυπλοκότητα του κανονιστικού πλαισίου και χαλαρώνοντας τους περιορισμούς στον τομέα των υπηρεσιών.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος